

ARKITEKT CASPER MORK-ULNES I CALIFORNIA OG OSLO

Den norskfødte arkitekten Casper Mork-Ulnes vokste opp i Italia, Skottland og USA, noe som har preget hans internasjonale karriere helt fra Mork-Ulnes Architects ble etablert i 2005. Med kontor i både San Francisco og Oslo, tilnærmer Mork-Ulnes Architects seg prosjekter som har både tydelige skandinaviske røtter i tillegg til californisk ånd og innovasjon. Med sin sammensatte praksis har han bygget på tre kontinenter, og har mottatt en rekke nasjonale og internasjonale utmerkelser. I februar i år ble det kunngjort at Mork Ulnes Architects er en av åtte vinnere i The Architectural League of New Yorks Emerging Voices-konkurransen for 2020, en av de mest prestisjetunge priser i nordamerikansk arkitektur. The Architectural League's årlige Emerging Voices-pris fremhever enkeltpersoner og firmaer med distinkte design-stemmer, som har potensiale til å påvirke fagområdene arkitektur, landskapsarkitektur og urban design.

Ridge House

Mork-Ulnes Architects
Foto: Bruce Damonte

Det uberørte landskapet og topografien driver designet til dette kompakte, skulpturelle gjestehuset i Sonoma County i California. Plassering, form og materialitet lager dramatiske, fredelige rom innenfor tre rå betongvolumer, hvor bygningen blir en del av stedets bølgende terreng og områdets konturer.

Eierne er en voksende familie på fem som hyret Mork-Ulnes Architects til å skape et unikt sted for deres utvidede familie. De ønsket å ha tre private gjesteområder, hver med egen inngang, eget bad og uteplass. For å imøtekomme de separate suitene består bygningen av tre distinkte volumer. Disse volumene føyer seg etter områdets naturlige konturer slik at bygningens masse mykes opp i åssiden, og et kontinuerlig tak med flere gavler forbinder enhetene til en sammenhengende helhet.

Gitt den regionale økologien og ønsket om et vedlikeholdsfritt prosjekt, ble brannsikker betong med fremhevet overflate fra forskalingsbord valgt som det primære byggematerialet. Betongens organiske taktilitet og røffhet forankrer huset i den steinete åssiden, og den rå teksturen ligner den gråfalmede tre-kledningen på eiendommens hovedhus.

Denne avsidesliggende 18 mål store eiendommen i Sonoma County nord for San Francisco i California har lite naturlig byggbart areale. Selv om det kompliserer byggevirkomhet, skjerner den dynamiske topografien og den vidstrakte utsikten eiendommen fra publikum. Manzanita-lunder og furuskog-kledde åssider omkranser et lite platå der Ridge House med tilhørende svømmebasseng ligger plassert innenfor sitt private panorama.

– Hva er årsaken til den form-verden og arkitektoniske holdningen du representerer og bedriver (...eller: hvor kommer ideene fra)?

– Selv om jeg er født i Norge har jeg vært bosatt i California i over 20 år - dette påvirker selvsagt mine holdninger. Vi ser alltid etter en funksjonell og praktisk tilnærming som nok er forankret i de skandinaviske tradisjonene. Samtidig ser vi på prosjektenes store og små utfordringer som muligheter til å gjøre et særskilt grep - dette kjennetegner en forankret "can do spirit" fra California, altså at alt er mulig. Disse holdningene på tvers av kulturene fører ofte til en utforming som balanserer det stramme og funksjonelle med en viss lekenhet.

– Hva slags arkitektur og omgivelser ser vi rundt oss om ti år?

– Ti år er jo et relativt kort tidsrom i arkitekturverden så jeg er ikke sikker på om den vil se så annerledes ut. Men jeg håper at den stadig vil bli mer bærekraftig ettersom dette antagelig er den største utfordringen inn i fremtiden. Jeg er inspirert av hvor opptatt den yngre garden er av dette og har håp om at vi alle skal kunne ta del i å påvirke mer bærekraftige omgivelser.

– Skiller skandinaviske holdninger til arkitektur seg fra amerikansk, og hvordan?

– Ja, dette er til dels besvart i det første spørsmålet, men det er jo selvsagt også både negative og positive holdninger og forankringer på begge kanter, noe man alltid må utfordre i den arkitektoniske tilnærmingen. Når det gjelder den private sektoren så vil jeg si at Norges sosialdemokratiske/liberale samfunn gir en generelt større tillit til moderne arkitektur, samtidig som det ofte kan være vanskelig å utfordre normene i et samfunn som har et så stort fokus på fellesskapet. Dette fører til flere likheter i norske hjem enn det kanskje gjør i California hvor fokuset på individet er større og det er et mer flerkulturelt samfunn. Når det er sagt, er den gjennomsnittlige arkitektoniske kvaliteten større i Skandinavia enn den er i USA, selv om vi i nord ofte har flere likheter og muligens færre unike trekk i det arkitektoniske.

– Hvilke arkitekter er dine favoritter, og inspirerende for deg?

– Selvsagt er kjente ikoner som Fehn og Mies inspirerende for meg - men jeg blir like ofte inspirert av en flott, gammel bruksbygning i Alpene eller Gudbrandsdalen. Det vil si at jeg ser etter inspirasjon fra mine omgivelser hjemme i Norge - eller på reise like ofte som jeg ser etter referanser i bøker fra andre arkitekter og kolleger.

– Drømmejobb å få utføre..?

– En Rifugio i de Italienske alpene?

Triple Barn House

Mork-Ulnes Architects
Foto: Bruce Damonte

Denne eiendommen ligger på en høyde ved enden av en landevei i en tørr, skogbrann-utsatt del av Sonoma, California. Designteamet forsøkte å utvikle en strategi som omfavner en bratt skråning og den flotte utsikten, samtidig med fokus på god tilgang for brannbiler.

Den resulterende formen er en serie med tre solfangere som tar i seg konturene fra bakken og slår rot inn i den dramatiske skråningen. Under det primære oppholdsarealet står støttende betongfestevegger og skaper et rom ut fra åssiden i form av en overdekket inngang og carport. I hovedetasjen ligger gjesterom og badrom mot baksiden av huset for en mer innadvendt atmosfære, mens oppholdsrommene og master bedroom ligger mot fronten og den dramatiske utsikten. Klientene, en farm-to-table chef og mannen hennes, ønsket både et avslappende, privat hjem og et matlagingslaboratorium designet for sammenkomster. Kjøkkenet har en direkte forbindelse til et utekjøkken, og en grønnsakshage ble etablert som et viktig knutepunkt i hjemmet.

Både bygningens form og materialitet låner fra de historiske, agrariske bygningene som definerer regionen. Det øvre volumet er kledd i rustet stål, som et ekko av den jernrøde jorda som er spesielt for stedet.

